

Številka: 0070-11/2020
Ljubljana, 9. 7. 2020
EVA 2020-3340-0008
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenski tiskovni agenciji – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na .....seji dne.....sprejela naslednji: <p style="text-align: center;">SKLEP</p> <p>Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenski tiskovni agenciji (EVA 2020-3340-0008) in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po rednem postopku.</p> <p style="text-align: center;">dr. Božo Predalič GENERALNI SEKRETAR</p> <p>Prejmejo:</p> <ul style="list-style-type: none">
– ministrstva
– vladne službe
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
<ul style="list-style-type: none">
– dr. Vasko Simoniti, minister
– Ivan Oven, v. d. generalnega direktorja Direktorata za medije
– Branko Jezovšek, podsekretar
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
<ul style="list-style-type: none">
– dr. Vasko Simoniti, minister

- Ivan Oven, v. d. generalnega direktorja Direktorata za medije
- Miro Petek, sekretar
- Mitja Iršič, sekretar

5. Kratek povzetek gradiva:

Cilj zakona je urediti financiranje in delovanje STA, kot tudi organizacijo in pristojnosti organov, ki bo zagotovila čim večjo neodvisnost, profesionalnost in stabilnost te pomembne nacionalne institucije. Cilj zakona je urediti delovanje in organizacijo STA skladno z evropskimi pravili o transparentnosti financiranja dejavnosti javne službe oziroma s pravili o državnih pomočeh.

S predlogom zakona se spreminja obseg dejavnosti javne službe STA, in sicer tako, da se črtajo dejavnosti objavljanja besedil radijskih novic, prirejenih za objavo v radijskem mediju, in avtorsko zaščitene fotografije o najpomembnejših dogodkih. S predlogom zakona se predlaga umestitev teh dejavnosti med tržne dejavnosti. Obenem se predlaga takšna rešitev na področju obveznosti izvajanja javne službe STA, ki sledijo določbam Ustave Republike Slovenije.

S predlaganimi rešitvami se dopolnjuje tržna dejavnost, in sicer z dejavnostmi, ki obsegajo objavljanje besedil radijskih novic, prirejenih za objavo v radijskem mediju, avtorsko zaščitene fotografije o najpomembnejših dogodkih in video klipov z novinarskih konferenc, skupaj z magnetogramom.

S predlogom zakona se spreminja organ, ki je pristojen za imenovanje štirih članov nadzornega sveta. Po novi ureditvi bo štiri člane nadzornega sveta imenovala Vlada Republike Slovenije na predlog ministra za kulturo. V tem okviru se določa tudi postopek imenovanja članov nadzornega sveta s strani Vlade Republike Slovenije.

Na področju imenovanja odgovornega urednika STA se predlaga, da se uporabljajo določila zakona, ki ureja medije.

Predlaga se način spremembe financiranja STA, in sicer tako, da se javna sredstva namesto iz državnega proračuna zagotavljajo iz RTV-prispevka. STA ta sredstva, ki znašajo 3 odstotke RTV-prispevka, ki je bil zbran v preteklem letu, pridobi na podlagi letne pogodbe med RTV Slovenijo in STA. Prav tako se v okviru financiranja predlaga, da ima RTV pravico do brezplačnega dostopa do vseh vsebin, ki jih objavlja STA v okviru javne službe in tržne dejavnosti.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

Predlog zakona ima pozitivne posledice za državni proračun. Predlaga se namreč način spremembe financiranja STA, in sicer tako, da se javna sredstva namesto iz državnega proračuna zagotavljajo iz RTV-prispevka. STA ta sredstva, ki znašajo 3 odstotke RTV-prispevka, ki je bil zbran v preteklem letu, pridobi na podlagi letne pogodbe med RTV Slovenijo in STA.

Po obstoječi ureditvi STA za svoje delo pridobiva sredstva iz državnega proračuna v obliki mesečnega nadomestila za opravljanje javne službe na podlagi letne pogodbe med ustanoviteljem (UKOM) in STA ter iz opravljanja tržne dejavnosti.

V letu 2019 je nadomestilo za opravljanje javne službe STA znašalo 2,098 mio EUR. Sredstva se zagotavljajo iz proračunskih sredstev Urada Vlade RS za komuniciranje (UKOM).

V letu 2020 ima Urad Vlade RS za komuniciranje z družbo STA d. o. o. sklenjeno Pogodbo št. 81/2019 o opravljanju javne službe STA, katere vrednost znaša 1.978,000,00 EUR. K pogodbi je bil dne 26.02.2020 sklenjen Aneks št. 1, s katerim je bila pogodbeno vrednost povečana za 50.000,00 EUR. Skupna vrednost pogodbe za leto 2020 tako znaša 2.028.000,00 EUR. V proračunu za leto 2021 so rezervirana sredstva v višini 2.028.000 EUR.

Državni proračun bo torej prihranil sredstva, ki so v sprejetem proračunu že zagotovljena na proračunski postavki Urada Vlade RS za komuniciranje, PP 5285: 2.028.000,00 EUR (leto 2020), 2.028.000,00 EUR (leto 2021).

3 odstotki RTV-prispevka so za leto 2019 znašali 2,87 mio EUR. To pomeni, da bi STA iz naslova novega vira financiranja pridobila cca. 800.000 EUR več javnih sredstev.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	/	(-) 2.028.000,00	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. 				
II. Finančne posledice za državni proračun				
Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:				

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: /**Kratka obrazložitev: /****8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:**

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja

NE

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

Dr. Vasko Simoniti
MINISTER

Priloge:

- predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenski tiskovni agenciji
- priloga 2

Datum:
Številka:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na .....seji dne.....sprejela naslednji:

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenski tiskovni agenciji (EVA 2020-3340-0008) in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po rednem postopku.

dr. Božo Predalič
GENERALNI SEKRETAR

Prejmejo:
– ministristva
– vladne službe

**ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SLOVENSKI TISKOVNI AGENCIJI**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Leta 2011 je bil sprejet in uveljavljen nov Zakon o Slovenski tiskovni agenciji (ZSTAgen). Veljati je začel dne, 12.7.2011. Slovenska tiskovna agencija (STA), katere ustanovitelj in lastnik je Republika Slovenija, je bila ustanovljena leta 1991. Za uradni datum ustanovitve Slovenske tiskovne agencije d.o.o (STA) šteje 5. junij 1991, ko je bila družba vpisana v sodni register. Delovati je začela 20. junija 1991 – samo nekaj dni pred sprejetjem temeljne ustavne listine v slovenskem parlamentu, razglasitvijo neodvisnosti in začetkom vojne za samostojno Slovenijo, o čemer so agencijski novinarji že dejavno poročali.

STA je nacionalna tiskovna agencija, ki celovito spremlja dogajanje v Sloveniji in v mednarodnem okolju. STA prek svojih servisov posreduje novice o vseh pomembnejših dogodkih na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni. Svojim naročnikom omogoča dostop do dnevnega servisa v slovenskem in angleškem jeziku, do radijskih novic v tekstualni in tonski obliki, foto servisa, posebnih vsebinskih servisov ter bogatega arhiva vesti in fotografij, vsem drugim javnostim pa v nekoliko omejenem obsegu. Takšne nacionalne tiskovne agencije so bile ustanovljene praktično v vseh državah za oskrbo domačih medijev z novicami v domačem jeziku oziroma za obveščanje domače in tuje javnosti.

Zakon iz leta 2011 je uredil financiranje in opredelil dejavnosti javne službe, ki jo opravlja STA v skladu s pravili Evropske unije o transparentnosti financiranja javne službe ter v skladu s pravili o državnih pomočeh.

Prav tako je zakon opredelil obseg, vsebino in režim izvajanja javne službe ter vsebino tržne dejavnosti. Ohranila se je obstoječa oblika gospodarske družbe STA. Po 2. členu ZSTAgen je STA organizirana kot družba z omejeno odgovornostjo. Za vprašanja, ki niso urejena v tem zakonu, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe.

STA opravlja javno službo stalnega, celovitega, točnega in objektivnega zagotavljanja informacij o dogodkih v Republiki Sloveniji in po svetu za potrebe javnosti v Republiki Sloveniji, Slovencev po svetu in slovenskih narodnih manjšin v sosednjih državah v slovenskem jeziku ter za potrebe medijev in javnosti v Republiki Sloveniji in zunaj meja Republike Slovenije v angleškem jeziku.

Dejavnost agencijskega obveščanja, ki jo opravlja STA, je izrednega pomena za vsako družbo, srečamo jo v prav vseh državah članicah EU. Zato je njeno delovanje urejeno z zakonom. Ob tem velja poudariti, da se z zakonom ohranja samostojnost in neodvisnost STA pri opravljanju svoje javne službe. STA opravlja in mora opravljati servis za družbo kot celoto. Glede na dejstvo, da je STA po 2. členu ZSTAgen organizirana kot družba z omejeno odgovornostjo in da se za vprašanja, ki niso urejena v tem zakonu, uporablja zakon, ki ureja gospodarske družbe, se za organe STA predlaga način imenovanja in razrešitve, kot velja v gospodarskih družbah. S tem se zagotavlja tudi doslednejša odgovornost za vodenje in poslovanje STA. Zagotavlja se avtonomnost urednikov, novinarjev in drugih avtorjev pri ustvarjanju programskih vsebin v skladu s vsebinsko zasnovo ter profesionalnimi pravili, merili in standardi, kot velja po zakonu, ki ureja medije. STA mora svojim uporabnikom podajati objektivne, korektne in celostne informacije v skladu s standardi, ki veljajo za medije.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

S predlogom novele zakona se ohranjajo načela, ki so že določena v zakonu. Cilj zakona je urediti financiranje in delovanje STA kot tudi organizacijo in pristojnosti organov, ki bo zagotovila čim večjo neodvisnost, profesionalnost in stabilnost te pomembne nacionalne institucije.

Cilj zakona je urediti delovanje in organizacijo STA skladno z evropskimi pravili o transparentnosti financiranja dejavnosti javne službe oziroma s pravili o državnih pomočeh. Zakon ohranja opredelitev STA kot javno službo. Spreminja se financiranje STA, in sicer se javna sredstva namesto iz državnega proračuna zagotavljajo iz prispevka za RTV naročnino. STA ta sredstva, ki znašajo 3 odstotke RTV-prispevka, ki je bil zbran v preteklem letu, pridobi na podlagi letne pogodbe med RTV Slovenija in STA. Menimo, da se s tem prispeva k bolj transparentnemu sistemu financiranja. Prav tako se razmejuje med opravljanjem javne službe in tržnimi dejavnostmi.

2.2 Načela

Zakon ureja temeljna načela, v skladu s katerimi STA deluje. To so načeli neodvisnosti in nepristranskosti, načelo samostojnosti, načelo finančne preglednosti pri opravljanju javne službe in načelo javnosti.

Zakon zagotavlja finančno preglednost delovanja preko notranjega kot zunanjega finančnega nadzora in z uvajanjem transparentnosti delovanja ter financiranja javne službe.

2.3 Poglavitne rešitve

S predlogom zakona se spreminja obseg dejavnosti javne službe STA, in sicer tako, da se črtajo dejavnosti objavljanja besedil radijskih novic, prirejenih za objavo v radijskem mediju, in avtorsko zaščitene fotografije o najpomembnejših dogodkih. S predlogom novele zakona se predlaga umestitev teh dejavnosti med tržne dejavnosti. Obenem se predlaga takšne rešitve na področju obveznosti izvajanja javne službe STA, ki sledijo določbam Ustave Republike Slovenije.

S predlaganimi rešitvami se dopolnjuje tržna dejavnost, in sicer z dejavnostmi, ki obsegajo objavljanje besedil radijskih novic, prirejenih za objavo v radijskem mediju, avtorsko zaščitene fotografije o najpomembnejših dogodkih in video klipov z novinarskih konferenc, skupaj z magnetogramom.

S predlaganimi spremembami ZSTAgen se spreminja organ, ki je pristojen za imenovanje štirih članov nadzornega sveta. Po novi ureditvi bo štiri člane nadzornega sveta imenovala Vlada Republike Slovenije na predlog ministra, pristojnega za kulturo. V tem okviru se določa tudi postopek imenovanja članov nadzornega sveta s strani Vlade Republike Slovenije.

Na področju imenovanja odgovornega urednika STA predlagamo, da se uporabljajo določila zakona, ki ureja medije.

Predlaga se način spremembe financiranja STA, in sicer tako, da se javna sredstva namesto iz državnega proračuna zagotavljajo iz RTV-prispevka. STA ta sredstva, ki znašajo 3 odstotke RTV-prispevka, ki je bil zbran v preteklem letu, pridobi na podlagi letne pogodbe med Radiotelevizijo Slovenija in STA. Prav tako v okviru financiranja predlagamo, da ima Radiotelevizija Slovenija pravico do brezplačnega dostopa do vseh vsebin, ki jih objavlja STA v okviru javne službe in tržne dejavnosti.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ima pozitivne posledice za državni proračun. Predlaga se namreč način spremembe financiranja STA, in sicer tako, da se javna sredstva namesto iz državnega proračuna zagotavljajo iz RTV-prispevka. STA ta sredstva, ki znašajo 3 odstotke RTV-prispevka, ki je bil zbran v preteklem letu, pridobi na podlagi letne pogodbe med Radiotelevizijo Slovenija in STA. Prav tako se v okviru financiranja predlaga, da ima Radiotelevizija Slovenija pravico do brezplačnega dostopa

do vseh vsebin, ki jih objavlja STA v okviru javne službe in tržne dejavnosti.

Po obstoječi ureditvi STA za svoje delo pridobiva sredstva iz državnega proračuna v obliki mesečnega nadomestila za opravljanje javne službe na podlagi letne pogodbe med ustanoviteljem (UKOM) in STA ter iz opravljanja tržne dejavnosti.

V letu 2019 je nadomestilo za opravljanje javne službe STA znašalo 2,098 mio EUR. Sredstva se zagotavljajo iz proračunskih sredstev Urada Vlade RS za komuniciranje (UKOM).

V letu 2020 ima Urad Vlade RS za komuniciranje z družbo STA d. o. o. sklenjeno Pogodbo št. 81/2019 o opravljanju javne službe STA, katere vrednost znaša 1.978.000,00 EUR. K pogodbi je bil dne 26.02.2020 sklenjen Aneks št. 1, s katerim je bila pogodbeno vrednost povečana za 50.000,00 EUR. Skupna vrednost pogodbe za leto 2020 tako znaša 2.028.000,00 EUR. V proračunu za leto 2021 so rezervirana sredstva v višini 2.028.000 EUR.

Državni proračun bo torej prihranil sredstva, ki so v sprejetem proračunu že zagotovljena na proračunski postavki Urada Vlade RS za komuniciranje, PP 5285: 2.028.000,00 EUR (leto 2020), 2.028.000,00 EUR (leto 2021).

3 odstotki RTV-prispevka so za leto 2019 znašali 2,87 mio EUR. To pomeni, da bi STA iz naslova novega vira financiranja pridobila cca. 800.000 EUR več javnih sredstev.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ne bodo potrebna dodatna proračunska sredstva.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Nacionalne tiskovne agencije so v Evropi organizirane v treh različnih modelih. V prvem modelu je lastnik agencije država (grška ANA, češka CTK, madžarska MTI, hrvaška HINA, ruska ITAR TASS). V drugem modelu se lastniki medijev združijo v zadruga (kooperative), ki so lastniki tiskovne agencije (npr. avstrijska APA, belgijska BELGA, norveška NTB, švedska TT, finska STT). V tretjem modelu, ki obstaja le v primeru nizozemske ANP, je lastnik agencije zasebno podjetje. Zelo poseben in drugačen status ima francoska AFP, ki ne spada v nobenega od treh modelov, ampak predstavlja »sui generis« mešanico elementov vseh treh modelov. Prvi model, kjer je država ustanovitelj in lastnik agencij prevladuje med novejšimi državami članicami EU.

Francija. Poseben status ima francoska AFP. Le ta obstaja od leta 1835, današnjo obliko pa je dobila leta 1957, ko je bila ustanovljena z zakonom, ki ji je podelil status, ki ji jamči (uredniško) neodvisnost od države kot tudi od zasebnih interesov posameznikov. Agencija v skladu s statutom ne more biti direktni proračunski uporabnik, zato pa jo država sofinancira preko odkupovanja njenih storitev, kar v bistvu predstavlja posredno državno pomoč. Agencija ima sui generis pravni status. Zelo pomembne so določbe 2. člena zakona iz leta 1957, ki agenciji daje močno neodvisnost in svobodo njenih novinarjev. Ta člen določa, da AFP ne sme pod nobenim pogojem upoštevati vplivov ali pogledov, ki bi kompromitirali točnost in objektivnost novic. Ne sme postati, de iure ali de facto, odvisna od katerekoli ideološke, politične ali ekonomske skupine. AFP upravlja direktor in nadzorni odbor, ki ga sestavlja 15 članov. Znano je, da je takšen status AFP močno vplival tudi na hrvaško agencijo HINA, ki se je pri zakonu iz leta 2001 zgledovala po francoskem modelu.

Hrvaška. HINA deluje od let 2001 na podlagi novega zakona o HINI, kot samostojni, neprofitni javni zavod sui generis (v lasti države). Ustanovitelj HINE je Republika Hrvaška, njeno strukturo in delovanje pa določajo Zakon o HINI in Statut. HINA je dolžna ponuditi svoje storitve vsem naročnikom na Hrvaškem pod enakimi pogoji. HINA opravlja svoje delo kot javno službo le v primeru elementarnih nesreč, epidemije ali izrednega oz. vojnega stanja.

HINA deluje po načelih neodvisnega, nepristranskega in profesionalnega novinarskega poročanja. HINA ne sme priti, pravno ali dejansko, pod lastniško ali kakršnokoli drugo kontrolo nobene ideološke, politične ali ekonomske skupine.

HINA je samostojna, njeno delovanje je javno. Organa HINA sta Upravni svet ter Ravnatelj. Upravni svet imenuje in razrešuje hrvaški Sabor. Ima pet članov, ki so imenovani izmed strokovnjakov iz pravnega, ekonomskega, medijskega in informacijskega področja, ter enega izmed predstavnikov

zaposlenih. Ravnatelja (direktorja) imenuje in razrešuje Upravni svet po predhodnem javnem razpisu.

Nemčija. DPA (Deutsche Press Agentur) je družba z omejeno odgovornostjo, tako kot naša STA (GmbH po nemškem pravu). Družbenikov je 190 in gre za izdajatelje nemških medijev. Posamezni medij ima lahko v lasti največ 1,5 % delež družbe DPA, s tem da je največji skupni delež izdajateljev radijskih ali televizijskih medijev 25 %.

Najvišji organ Agencije je skupščina družbenikov, ki imenuje upravo. Agencijo vodi uprava, z minimalnim številom 12 članov. Upravo vodi predsednik uprave. Člani uprave so predstavniki izdajateljev medijev. Uredništvo je neposredno odgovorno upravi. Agencija ima glavni sedež v Hamburgu in 12 večjih oz. 50 manjših izpostav po celi Nemčiji in sedeže na Irskem, Španiji, Egiptu, Argentini, ZDA in na Tajskem.

Velika Britanija. REUTERS je delniška družba («public limited company»). V skladu z njenim statutom ima lahko posamezni delničar največ 15 % delež v družbi. Leta 2007 se je REUTERS združila s kanadsko družbo The Thomson Corporation, ki sedaj obvladuje 53% novega podjetja, ki se imenuje Thomson Reuters.

Glavna dejavnost agencije ni samo medijska dejavnost ampak tudi komercialna dejavnost. Zanimiva posebnost ureditev REUTERS je obstoj družbe Reuters Founders Share Company, ki je lastnik ene delnice REUTERS-a. Gre za tki. »founders share« delnice, ki lahko preglasuje vse druge delnice v primeru, če bi nekdo želel spremeniti načela Reuters Trust Principles, ki določajo družbene vrednote, na katerih temelji delovanje agencije in ki zagotavljajo objektivnost in integriteto poročanja.

Slovaška. TASR je agencija (pravna oseba), ki jo je ustanovila država. Njeno delovanje ureja zakon, ki ga je sprejel parlament. Zakon določa, da je agencija, kot medijski servis, pri svojem delu neodvisna. Organi agencije so uprava in generalni direktor.

Upravo imenuje in razrešuje parlament. Le ta imenuje štiri člane, ki so strokovnjaki s področja prava, ekonomije, novinarstva in informatike, enega člana pa imenujejo zaposleni izmed svojih članov. Član uprave ne sme biti povezan z izdajatelji medijev (lastniško, upravljavsko, glede zaposlitve), operaterji in oglaševalskimi in marketinškimi organizacijami. Prav tako ne sme prihajati iz političnih vrst. Mandat traja pet let z možnostjo še enega ponovnega imenovanja. Generalnega direktorja imenuje in razreši vlada.

Agencija je pretežno financirana iz državnega proračuna, ostalo pa so prihodki od poslovanja agencije.

Leta 2009 je bil spremenjen zakon, ki ureja TASR. Le ta določa, da je TASR institucija, ki zagotavlja javno službo, in spoštuje neodvisnost pri zagotavljanju informacij. Nekoliko je spremenjena struktura organov agencije. Sedaj ima upravni svet, ki ima pet članov. Štiri člane izvoli parlament, petega pa imenujejo zaposleni agencije. Svet tudi izvoli generalnega direktorja, ki ga je do sedaj imenovala vlada.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

Predlog zakona nima administrativnih posledic.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona nima tovrstnih posledic.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic za socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona nima tovrstnih posledic.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona nima posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Za izvajanje sprejetega predpisa je pristojna STA.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Ni drugih okoliščin.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Predlog zakona ni bil poslan v javno obravnavo.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- dr. Vasko Simoniti, minister
- Ivan Oven, v. d. generalnega direktorja Direktorata za medije
- Miro Petek, sekretar
- Mitja Iršič, sekretar

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o Slovenski tiskovni agenciji (Uradni list RS, št. 50/11) se 4. člen spremeni tako, da se glasi:

»4. člen (opredelitev javne službe)

(1) STA opravlja javno službo vsakodnevnega ustvarjanja, pripravljanja, arhiviranja in posredovanja povzetkov novic, ki vsebuje ključne, najbolj bistvene podatke o dogodku, o dogajanju v Republiki Sloveniji in po svetu v slovenskem jeziku iz naslednjih področij:

- politika;
- gospodarstvo;
- kultura;
- izobraževanje;
- zdravstvo;
- kronika;
- šport;
- delovanje avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji, romske skupnosti v Republiki Sloveniji in slovenske narodne manjšine v sosednjih državah, za Slovence v zamejstvu in po svetu;
- dogodki iz sveta;
- znanost;
- prostovoljsko delo in nevladne organizacije;
- razvedrilne in druge vsebine.

(2) STA opravlja javno službo vsakodnevnega ustvarjanja, pripravljanja, arhiviranja in posredovanja povzetkov novic, ki vsebuje ključne, najbolj bistvene podatke o dogodku, o dogajanju v Republiki Sloveniji v angleškem jeziku iz naslednjih področij:

- politika;
- gospodarstvo;
- kultura;
- izobraževanje;
- zdravstvo;
- kronika;
- šport;
- delovanje avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji, romske skupnosti v Republiki Sloveniji in slovenske narodne manjšine v sosednjih državah, za Slovence v zamejstvu in po svetu;
- znanost in druge vsebine.

(3) Vsebine v okviru javne službe STA brezplačno razširja prek svoje spletne strani in so dostopne vsem pod enakimi pogoji.

(4) STA zagotavlja dolgoročno hrambo dokumentarnega in arhivskega gradiva, ki nastaja v okviru produkcije različnih vsebin v okviru javne službe, skladno z določbami zakona, ki ureja ravnanje z arhivskim gradivom.

(5) Radiotelevizija Slovenija, ki opravlja svojo dejavnost kot javni zavod posebnega kulturnega in nacionalnega pomena, ima brezplačen dostop do vseh vsebin, ki jih objavlja STA v okviru javne službe in tržne dejavnosti.«.

2. člen

V 5. členu se za osmo alineo dodajo nova deveta, deseta in enajsta alinea, ki se glasijo:

- »- objavlanje besedil radijskih novic, prirejenih za objavo v radijskem mediju;
- objavlanje avtorsko zaščitene fotografije o najpomembnejših dogodkih;
- objavlanje video klipov z novinarskih konferenc, skupaj z magnetogramom;«.

Dosedanja deveta alinea postane dvanajsta alineja.

3. člen

6. člen se spremeni tako, da se glasi:

»6. člen (načelo finančne preglednosti pri opravljanju javne službe)

(1) STA lahko skladno z zakonom opravlja poleg javne službe v omejenem obsegu tudi tržne dejavnosti, vendar mora biti poslovanje na področju tržnih dejavnosti organizirano ločeno od javne službe. STA je dolžna presežek prihodkov nad odhodki iz opravljanja vseh dejavnosti nameniti za opravljanje javne službe, če ta zakon ne določa drugače. STA ne sme iz sredstev, pridobljenih za opravljanje javne službe, financirati tržnih dejavnosti.

(2) STA zagotavlja jasno, pregledno in primerno ločevanje dejavnosti, vključno z jasnim ločevanjem računovodskih izkazov.

(3) Notranji računovodski izkazi za različne dejavnosti, to je dejavnost javne službe in tržne dejavnosti, morajo biti ločeni.

(4) Direktor oziroma direktorica (v nadaljnjem besedilu: direktor) pripravi v skladu z zakonom, ki ureja preglednost finančnih odnosov in ločeno evidentiranje različnih dejavnosti ter predpisi za delovanje in izvajanje javnih služb, splošna pravila računovodstva STA in pravila stroškovnega računovodstva, po katerih se vodijo ločeni računi. Pravila iz prejšnjega stavka direktor pošlje v sprejem nadzornemu svetu.

(5) Direktor mora v primeru sprememb predpisov, standardov ali zaradi priporočil ali mnenj pristojnih organov opraviti revizijo sprejetih pravil iz prejšnjega odstavka, pripraviti predlog spremenjenih pravil in jih poslati v sprejem nadzornemu svetu.

(6) Direktor mora vsaka štiri leta opraviti revizijo pravil iz tretjega odstavka tega člena, ter če je to potrebno, pripraviti predlog spremenjenih pravil in jih poslati v sprejem nadzornemu svetu.

(7) Vsi stroški in prihodki STA morajo biti pravilno dodeljeni in razporejeni na podlagi uporabljenih pravil stroškovnega računovodstva.

(8) Računovodski izkazi morajo vsebovati podrobno poročilo o virih in zneskih vseh prihodkov, ki izhajajo iz opravljanja dejavnosti javne službe in tržnih dejavnosti.«.

4. člen

7. člen se spremeni tako, da se glasi:

»7. člen (načeli neodvisnosti in nepristranskosti)

STA pri opravljanju svoje javne službe deluje po načelih neodvisnega, nepristranskega in profesionalnega novinarsko agencijskega obveščanja. STA pri tem ne sme pod nobenim pogojem upoštevati vplivov in pogledov, ki bi lahko vplivali na točnost, objektivnost ali verodostojnost njenih informacij.«.

5. člen

8. člen se spremeni tako, da se glasi:

»8. člen (načelo samostojnosti)

STA pri opravljanju svoje javne službe samostojno opravlja svojo dejavnost, zaradi katere je ustanovljena. STA je pri tem finančno samostojna v skladu s tem zakonom, aktom o ustanovitvi in drugimi predpisi.«.

6. člen

12. člen se spremeni tako, da se glasi:

»12. člen (nadzorni svet)

(1) Nadzorni svet je organ nadzora. Sestavlja ga pet članov. Za izvolitev štirih članov nazornega sveta se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe. Za člana nadzornega sveta je lahko izvoljena oseba, ki poleg pogojev, ki jih določa zakon, ki ureja gospodarske družbe, izpolnjuje še naslednja pogoja:

- da ima najmanj visokošolsko izobrazbo pridobljeno po študijskih programih druge stopnje oziroma raven izobrazbe, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje;
- najmanj deset let delovnih izkušenj ali pet let vodstvenih izkušenj na področjih, ki zagotavljajo ustrezna znanja in izkušnje za opravljanje funkcije nadzora STA.

(2) Član nadzornega sveta ne more biti:

- oseba, ki opravlja funkcijo v organih politične stranke;
- predsednik republike, predsednik vlade, poslanec v Državnem zboru ali Evropskem parlamentu, član Državnega sveta, župan, ustavni sodnik, minister, generalni sekretar vlade, državni sekretar in drugi funkcionar v državnih organih ali v institucijah in organih Evropske unije;
- generalni direktor direktorata ministrstva, generalni sekretar ministrstva, predstojnik organa v sestavi ministrstva in predstojnik vladne službe, načelnik upravne enote ter direktor občinske uprave;
- oseba, ki je član ali zaposlen v organu, ki je pristojen za nadzor nad izvajanjem predpisov, ki urejajo medije;
- oseba, ki v skladu z določbami zakona, ki ureja gospodarske družbe, ne more biti imenovana za člana organa vodenja ali nadzora v delniški družbi;
- oseba, zaposlena na STA, razen predstavnika zaposlenih iz tretjega odstavka tega člena;
- oseba, ki je član organa vodenja, upravljanja ali nadzora ali je v delovnem razmerju oziroma pogodbeno sodeluje s podjetji, ki opravljajo enake oziroma podobne storitve kot STA, zaradi česar bi lahko prišlo do konflikta interesov;
- oseba, ki je ožji družinski član oseb, ki sestavljajo organe vodenja, upravljanja ali nadzora podjetji, ki opravljajo enake oziroma podobne storitve kot STA, zaradi česar bi lahko prišlo do konflikta interesov.

(3) Štiri člane nadzornega sveta imenuje Vlada na predlog ministra, pristojnega za kulturo.

(4) Enega člana nadzornega sveta izvoli svet delavcev v skladu z zakonom, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju.

(5) Člani nadzornega sveta morajo imeti ob nastopu funkcije potrdilo o usposobljenosti za člane nadzornih svetov ali upravnih odborov gospodarskih družb, veljavno v Republiki Sloveniji.

(6) Člani nadzornega sveta izmed sebe izvolijo predsednika oziroma predsednico (v nadaljnjem besedilu: predsednik) in namestnika oziroma namestnico predsednika nadzornega sveta (v nadaljnjem besedilu: namestnik) z večino glasov vseh svojih članov.

(7) Ožji družinski član iz zadnje alineje drugega odstavka tega člena je zakonec ali oseba, s katero

živi oseba iz osme alineje prejšnjega odstavka v zunajzakonski skupnosti ali registrirani istospolni partnerski skupnosti, njen otrok, vnuk in starš ter druga oseba, ki živi z njo v skupnem gospodinjstvu.

(8) Mandat članov nadzornega sveta je štiri leta z možnostjo enkratnega ponovnega imenovanja.

(9) Člani nadzornega sveta po izteku mandata lahko opravljajo le naloge, ki so nujno potrebne za nemoteno in tekoče poslovanje in delovanje STA, dokler v skladu s tem zakonom ni konstituiran nov nadzorni svet.

(10) Za vse druge naloge, pristojnosti in obveznosti nadzornega sveta, ki niso posebej opredeljene v tem zakonu, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe.«.

7. člen

V 13. členu se naslov člena spremeni tako, da se glasi:

»(postopek imenovanja članov nadzornega sveta)«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Vlada izmed vseh prispelih vlog izloči prepozne in nepopolne. Vlada na podlagi preostalih vlog v 15 dneh po preteku roka za prijavo na javni poziv imenuje člane nadzornega sveta.«.

Tretji in četrti odstavek se črtata.«.

8. člen

14. člen se spremeni tako, da se glasi:

»14. člen
(razrešitev članov nadzornega sveta)

(1) Član nadzornega sveta je lahko razrešen pred koncem mandata. Za razloge in postopek razrešitve člana nadzornega sveta se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe za odpoklic člana nadzornega sveta.

(2) Predlog za razrešitev člana nadzornega sveta predlaga minister, pristojen za kulturo.

(3) Nov član nadzornega sveta se imenuje oziroma izvoli po postopku, ki je predviden za imenovanje oziroma izvolitev člana nadzornega sveta, ki je bil razrešen pred koncem mandata. Nov član se imenuje oziroma izvoli za preostanek mandata, za katerega je bil imenovan oziroma izvoljen razrešeni član. Če je do konca mandata manj kot šest mesecev, se ne imenuje oziroma izvoli novega člana.«.

9. člen

V 16. členu se peti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(5) Nadzorni svet lahko predčasno razreši direktorja:

- če to predlaga večina članov nadzornega sveta z izrekom nezaupnice;
- če to sam zahteva;
- če huje krši obveznosti;
- če ni sposoben voditi STA.«.

10. člen

19. člen se spremeni tako, da se glasi:

»19. člen
(odgovorni urednik)

(1) Za imenovanje odgovornega urednika se uporabljajo določbe zakona, ki ureja medije.

(2) Mandat odgovornega urednika je štiri leta.«.

11. člen

V 20. členu se v prvem odstavku prva alineja spremeni tako, da se glasi:

»- iz sredstev prispevka za programe RTV Slovenija, in sicer se na podlagi letne pogodbe med Radiotelevizijo Slovenijo in STA zagotovijo sredstva v višini treh odstotkov prispevka za programe RTV Slovenija, ki je bil zbran v preteklem letu;«.

V četrtem odstavku se besedilo »v državni proračun« nadomesti z besedilom »Radioteleviziji Slovenija«.

V petem odstavku se besedilo »iz državnega proračuna« nadomesti z besedilom »s sredstvi prispevka za programe RTV Slovenija«.

Za petim odstavkom se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Radiotelevizija Slovenija ima pravico do brezplačnega dostopa do vseh vsebin, ki jih objavlja STA v okviru javne službe in tržne dejavnosti.«.

Dosedanja šesti in sedmi odstavek postaneta sedmi in osmi odstavek.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

12. člen

(1) Nadzorni svet STA uskladi Akt o ustanovitvi Slovenske tiskovne agencije d.o.o., Ljubljana (Uradni list RS, št. 27/12) s spremenjenimi in dopolnjenimi določbami zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona. Do uskladitve se uporablja Akt o ustanovitvi Slovenske tiskovne agencije d.o.o., Ljubljana (Uradni list RS, št. 27/12), kolikor ni v nasprotju s tem zakonom.

(2) STA uskladi svoje akte s tem zakonom in aktom iz prejšnjega odstavka v treh mesecih po uveljavitvi akta iz prejšnjega odstavka.

13. člen

Vlada imenuje člane nadzornega sveta v skladu s spremenjenim 12. in 13. členom zakona v 15 dneh od uveljavitve tega zakona. V istem roku člana nadzornega sveta izvoli tudi svet delavcev. Do konstituiranja nadzornega sveta v skladu s tem členom naloge članov nadzornega sveta opravljajo dosedanji člani nadzornega sveta.

14. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

S predlogom spremembe 4. člena zakona predlagamo spremembo obsega dejavnosti javne službe STA. Črta se dejavnosti objavljanja besedil radijskih novic, prirejenih za objavo v radijskem mediju, in avtorsko zaščitene fotografije o najpomembnejših dogodkih in se jih umešča med tržne dejavnosti.

Na področju obveznosti javne službe STA se predlaga takšna obveznost, ki ne presega ustavne ureditve glede zagotavljanja pravic narodnih skupnosti. V skladu z Ustavo RS grede takšne posebne pravice le avtohtoni italijanski in madžarski narodni skupnosti v Sloveniji.

Obenem predlagamo dopolnitev, ki je povezana s financiranjem STA iz državni sredstev, iz RTV-prispevka. Radiotelevizija Slovenija, ki opravlja svojo dejavnost kot javni zavod posebnega kulturnega in nacionalnega pomena, ima brezplačen dostop do vseh vsebin, ki jih objavlja STA v okviru javne službe in tržne dejavnosti.

K 2. členu:

V tem členu se s spremembo 5. člena dopolnjuje tržna dejavnost, in sicer z dejavnostmi, ki obsegajo objavlanje besedil radijskih novic, prirejenih za objavo v radijskem mediju, avtorsko zaščitene fotografij o najpomembnejših dogodkih in video klipov z novinarskih konferenc, skupaj z magnetogramom.

K 3. členu:

Dopolnjuje se besedilo načela finančne preglednosti pri opravljanju javne službe. Dopolnitev sledi dosedanji vsebini načela, pri čemer ga veže na opravljanje javne službe. STA lahko skladno z zakonom opravlja poleg javne službe v omejenem obsegu tudi tržne dejavnosti, vendar mora biti poslovanje na področju tržnih dejavnosti organizirano ločeno od javne službe. STA je dolžna presežek prihodkov nad odhodki iz opravljanja vseh dejavnosti nameniti za opravljanje javne službe, če ta zakon ne določa drugače. STA ne sme iz sredstev, pridobljenih za opravljanje javne službe, financirati tržnih dejavnosti.

K 4. členu

Dopolnjuje se besedilo načela neodvisnosti in nepristranskosti, pri čemer sledi dosedanji vsebini načela in veže na opravljanje javne službe.

K 5. členu

Dopolnjuje se besedilo načela samostojnosti, pri čemer sledi dosedanji vsebini načela in veže na opravljanje javne službe.

K 6. členu

Predlagamo spremembo organa, ki je pristojen za imenovanje štirih članov nadzornega sveta. Po novi ureditvi bo štiri člane nadzornega sveta imenovala Vlada Republike Slovenije.

K 7. členu:

Posledično s spremembo organa, ki bo po novem pristojen za imenovanje članov nadzornega sveta se spreminja postopek imenovanja članov nadzornega sveta s strani Vlade Republike Slovenije. Povezano z določbo 2. člena ZSTAgen se predlaga uporabo določb zakona, ki ureja gospodarske družbe.

K 8. členu:

Predlagamo spremembo na področju razrešitve članov nadzornega sveta, ki sledi ureditvam v gospodarskih družbah. Kar smiselno sledi pravno organizacijski naravi STA, kot gospodarski družbi. Tako bo lahko član nadzornega sveta razrešen pred koncem mandata. Za razloge in postopek razrešitve člana nadzornega sveta se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe za odpoklic člana nadzornega sveta. Predlog za razrešitev člana nadzornega sveta bo podal minister,

pristojen za kulturo.

K 9. členu

Skladno s pravno organizacijsko naravo STA predlagamo tudi spremembo na področju razrešitve direktorja STA, ki sledi ureditvam v gospodarskih družbah. Tako bo lahko direktor STA razrešen pred koncem mandata:

- če bo to predlagala večina članov nadzornega sveta z izrekom nezaupnice;
- če bo to sam zahteval;
- če bo huje krši obveznosti;
- če se bo izkazalo, da ni sposoben voditi STA.

K 10. členu

Na področju odgovornega urednika predlagamo spremembo ureditve in sicer na način, ki sledi določbam zakona, ki urejajo medije. Mandat odgovornega urednika je štiri leta.

K 11. členu

Spreminja se financiranje STA, in sicer se javna sredstva namesto iz državnega proračuna zagotavljajo iz RTV-prispevka. STA ta sredstva, ki znašajo tri odstotke RTV-prispevka, ki je bil zbran v preteklem letu, pridobi na podlagi letne pogodbe med Radiotelevizijo Slovenijo in STA. Obenem predlagamo, da ima Radiotelevizija Slovenija pravico do brezplačnega dostopa do vseh vsebin, ki jih objavlja STA v okviru javne službe in tržne dejavnosti

K 12. členu:

Določa se uskladitev Akta o ustanovitvi Slovenske tiskovne agencije d.o.o. z novimi zakonskimi določbami.

K 13. členu:

Določa se prehodna ureditev imenovanja novih članov nadzornega sveta, in sicer Vlada imenuje nove člane nadzornega sveta v 15 dneh od uveljavitve tega zakona. V istem roku člana nadzornega sveta izvoli tudi svet delavcev.

K 14. členu:

Člen določa običajno uveljavitev določb zakonske novele.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

4. člen (opredelitev javne službe)

(1) STA opravlja javno službo vsakodnevnega ustvarjanja, pripravljanja, arhiviranja in posredovanja povzetkov novic, ki vsebuje ključne, najbolj bistvene podatke o dogodku, o dogajanju v Republiki Sloveniji in po svetu v slovenskem jeziku iz naslednjih področij:

- politika;
- gospodarstvo;
- kultura;
- izobraževanje;
- zdravstvo;
- kronika;
- šport;
- dogodki iz sveta;
- znanost;
- prostovoljsko delo in nevladne organizacije;
- razvedrilne in druge vsebine.

(2) STA opravlja javno službo vsakodnevnega ustvarjanja, pripravljanja, arhiviranja in posredovanja povzetkov novic, ki vsebuje ključne, najbolj bistvene podatke o dogodku, o dogajanju v Republiki Sloveniji v angleškem jeziku iz naslednjih področij:

- politika;
- gospodarstvo;
- šport;
- zdravstvo;
- kultura;
- izobraževanje;
- znanost;
- kronika in druge vsebine.

(3) STA v okviru javne službe objavlja tudi

- besedila radijskih novic, prirejenih za objavo v radijskem mediju;
- avtorsko zaščitene fotografije o najpomembnejših dogodkih.

(4) STA mora v okviru javne službe zagotavljati vsebine o delovanju avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji, vsebine o delovanju romske etnične skupnosti v Republiki Sloveniji, vsebine za pripadnike drugih narodnih in etničnih skupnosti v Republiki Sloveniji, vsebine za slovenske narodne manjšine v sosednjih državah, za Slovence v zamejstvu in po svetu ter v okviru dnevnega angleškega servisa vsebine za tujo javnost v Republiki Sloveniji.

(5) Vsebine v okviru javne službe STA brezplačno razširja prek svoje spletne strani in so dostopne vsem pod enakimi pogoji.

(6) STA zagotavlja dolgoročno hrambo dokumentarnega in arhivskega gradiva, ki nastaja v okviru produkcije različnih vsebin v okviru javne službe, skladno z določbami zakona, ki ureja ravnanje z arhivskim gradivom.

5. člen (tržne dejavnosti)

Tržne dejavnosti, ki jih opravlja STA in ne spadajo v okvir javne službe, so:

- trženje razširjenih novinarskih vsebin, zlasti zbirnih novic, tematskih in analitičnih novinarskih besedil, biografij, intervjujev, kronologij;
- trženje oglaševalskega prostora v tistem delu portala, ki ne sodi v javno službo;
- ustvarjanje in posredovanje specializiranih servisov;
- tržne storitve, vključno s tržnimi interaktivnimi vsebinami in storitvami;
- organizacija javnih dogodkov;

- zagotavljanje posredovanja originalnih tekstovnih sporočil STA;
- založniška dejavnost v delu, ki je namenjena izključni komercialni uporabi na trgu;
- komercialno razpolaganje z arhivskim gradivom;
- druge dejavnosti, katerih opravljanje dovoljuje akt o ustanovitvi STA.

6. člen **(načelo finančne preglednosti pri opravljanju javne službe)**

(1) STA zagotavlja jasno, pregledno in primerno ločevanje dejavnosti javne službe in tržnih dejavnosti, vključno z jasnim ločevanjem računovodskih izkazov.

(2) Notranji računovodski izkazi za različne dejavnosti, to je dejavnosti javne službe in tržne dejavnosti, morajo biti ločeni.

(3) Direktor oziroma direktorica (v nadaljnjem besedilu: direktor) pripravi v skladu z zakonom, ki ureja preglednost finančnih odnosov in ločeno evidentiranje različnih dejavnosti ter predpisi za delovanje in izvajanje javnih služb, splošna pravila računovodstva STA in pravila stroškovnega računovodstva, po katerih se vodijo ločeni računi. Pravila iz prejšnjega stavka direktor pošlje v sprejem nadzornemu svetu.

(4) Direktor mora v primeru sprememb predpisov, standardov ali zaradi priporočil ali mnenj pristojnih organov opraviti revizijo sprejetih pravil iz prejšnjega odstavka, pripraviti predlog spremenjenih pravil in jih poslati v sprejem nadzornemu svetu.

(5) Direktor mora vsaka štiri leta opraviti revizijo pravil iz tretjega odstavka tega člena, ter če je to potrebno, pripraviti predlog spremenjenih pravil in jih poslati v sprejem nadzornemu svetu.

(6) Vsi stroški in prihodki STA morajo biti pravilno dodeljeni in razporejeni na podlagi uporabljenih pravil stroškovnega računovodstva.

(7) Računovodski izkazi morajo vsebovati podrobno poročilo o virih in zneskih vseh prihodkov, ki izhajajo iz opravljanja dejavnosti javne službe in tržnih dejavnosti.

(8) STA je dolžna presežek prihodkov nad odhodki iz opravljanja vseh dejavnosti nameniti za opravljanje javne službe, če ta zakon ne določa drugače.

(9) STA ne sme iz sredstev, pridobljenih za opravljanje javne službe, financirati tržnih dejavnosti.

7. člen **(načeli neodvisnosti in nepristranskosti)**

STA deluje po načelih neodvisnega, nepristranskega in profesionalnega novinarsko-agencijskega obveščanja. STA ne sme pod nobenim pogojem upoštevati vplivov in pogledov, ki bi lahko vplivali na točnost, objektivnost ali verodostojnost njenih informacij. STA ne sme, dejansko ali pravno, postati odvisna od katerekoli ideološke, politične ali ekonomske skupine.

8. člen **(načelo samostojnosti)**

(1) STA samostojno opravlja dejavnost, zaradi katere je ustanovljena.

(2) STA je finančno samostojna v skladu s tem zakonom, aktom o ustanovitvi in drugimi predpisi.

12. člen **(nadzorni svet)**

(1) Nadzorni svet je organ nadzora in je sestavljen iz petih članov oziroma članic (v nadaljnjem besedilu: član).

(2) Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Državni zbor) na predlog vlade imenuje štiri člane nadzornega sveta, in sicer enega člana izmed strokovnjakov za medije, enega člana izmed ekonomsko-finančnih strokovnjakov, enega člana izmed pravnih strokovnjakov ter enega člana izmed strokovnjakov za informatiko.

(3) Enega člana nadzornega sveta izvoli svet delavcev v skladu z zakonom, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju.

(4) Člani nadzornega sveta morajo imeti najmanj visokošolsko izobrazbo pridobljeno po študijskih programih druge stopnje oziroma raven izobrazbe, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje in vsaj deset let delovnih ali pet let vodstvenih izkušenj na področjih, ki zagotavljajo ustrezna znanja in izkušnje za opravljanje funkcije nadzora STA.

(5) Člani nadzornega sveta morajo imeti ob nastopu funkcije potrdilo o usposobljenosti

za člane nadzornih svetov ali upravnih odborov gospodarskih družb, veljavno v Republiki Sloveniji.

(6) Člani nadzornega sveta izmed sebe izvolijo predsednika oziroma predsednico (v nadaljnjem besedilu: predsednik) in namestnika oziroma namestnico predsednika nadzornega sveta (v nadaljnjem besedilu: namestnik) z večino glasov vseh svojih članov.

(7) Član nadzornega sveta ne more biti:

- oseba, ki opravlja funkcijo v organih politične stranke;
- predsednik republike, predsednik vlade, poslanec v Državnem zboru ali Evropskem parlamentu, član Državnega sveta, župan, ustavni sodnik, minister, generalni sekretar vlade, državni sekretar in drugi funkcionar v državnih organih ali v institucijah in organih Evropske unije;
- generalni direktor direktorata ministrstva, generalni sekretar ministrstva, predstojnik organa v sestavi ministrstva in predstojnik vladne službe, načelnik upravne enote ter direktor občinske uprave;
- oseba, ki je član ali zaposlen v organu, ki je pristojen za nadzor nad izvajanjem predpisov, ki urejajo medije;
- oseba, ki v skladu z določbami zakona, ki ureja gospodarske družbe, ne more biti imenovana za člana organa vodenja ali nadzora v delniški družbi;
- oseba, zaposlena na STA, razen predstavnika zaposlenih iz tretjega odstavka tega člena;
- oseba, ki je član organa vodenja, upravljanja ali nadzora ali je v delovnem razmerju oziroma pogodbeno sodeluje s podjetji, ki opravljajo enake oziroma podobne storitve kot STA, zaradi česar bi lahko prišlo do konflikta interesov;
- oseba, ki je ožji družinski član oseb, ki sestavljajo organe vodenja, upravljanja ali nadzora podjetji, ki opravljajo enake oziroma podobne storitve kot STA, zaradi česar bi lahko prišlo do konflikta interesov.

(8) Ožji družinski član iz zadnje alineje prejšnjega odstavka je zakonec ali oseba, s katero živi oseba iz osme alineje prejšnjega odstavka v zunajzakonski skupnosti ali registrirani istospolni partnerski skupnosti, njen otrok, vnuk in starš ter druga oseba, ki živi z njo v skupnem gospodinjstvu.

(9) Mandat članov nadzornega sveta je štiri leta z možnostjo enkratnega ponovnega imenovanja.

(10) Člani nadzornega sveta po izteku mandata opravljajo naloge, ki so nujno potrebne za nemoteno in tekoče poslovanje in delovanje STA, dokler v skladu s tem zakonom ni konstituiran nov nadzorni svet.

(11) Za člane nadzornega sveta se smiselno uporabljajo določbe o skrbnosti in odgovornosti kot jih za člane organov vodenja oziroma nadzora v delniških družbah določa zakon, ki ureja gospodarske družbe.

(12) Člani nadzornega sveta so pri svojem delu samostojni in neodvisni. Član nadzornega sveta pri svojem delu ni vezan na mnenje ali navodila tistih, ki so ga imenovali oziroma izvolili. Vsi člani nadzornega sveta imajo enake pravice in obveznosti ne glede na to, kdo jih je imenoval oziroma izvolil.

(13) Člani nadzornega sveta so upravičeni do sejnin in povračila drugih stroškov v skladu s predpisom, ki ga izda vlada na predlog ministra, pristojnega za finance.

(14) STA v imenu in za račun članov nadzornega sveta ne sme plačati stroškov zavarovanja za kritje odgovornosti iz naslova upravljanja nalog v nadzornem svetu.

13. člen

(postopek imenovanja članov nadzornega sveta s strani državnega zbora)

(1) Vlada najmanj šest mesecev pred iztekom mandata članov nadzornega sveta iz drugega odstavka prejšnjega člena objavi javni poziv. V javnem pozivu se določijo pogoji za imenovanje članov nadzornega sveta, ter rok za prijavo na javni poziv, ki ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od 30 dni od objave javnega poziva.

(2) Vlada izmed vseh prispelih vlog izloči prepozne in nepopolne. Vlada izmed preostalih vlog najkasneje v 15 dneh po preteku roka za prijavo na javni poziv Državnemu zboru pošlje predlog kandidatov za člane nadzornega sveta.

(3) Državni zbor imenuje člane nadzornega sveta z večino glasov vseh poslancev.

(4) Državni zbor glasuje o vsakem kandidatu posebej.

(5) Nadzorni svet je konstituiran in veljavno odloča, ko so v skladu s tem zakonom imenovani vsaj trije člani.

14. člen

(razrešitev članov nadzornega sveta)

- (1) Član nadzornega sveta je lahko razrešen pred koncem mandata:
- če to sam zahteva;
  - če iz katerega koli razloga ne more opravljati svoje dolžnosti;
  - če ni bil navzoč na sejah nadzornega sveta v obdobju šestih mesecev;
  - če je v kandidaturi navedel neresnične podatke;
  - če je pravnomočno obsojen za naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti;
  - če več ne izpolnjuje pogojev za člana nadzornega sveta, določenih v 12. členu tega zakona;
  - če huje krši obveznosti;
  - če s svojim delovanjem povzroči STA večjo škodo ali če zanemarja ali malomarno opravlja svoje dolžnosti, tako da nastanejo ali bi lahko nastale hujše motnje pri delu STA.
- (2) V primeru iz prejšnjega odstavka tega člena nadzorni svet predlaga subjektu, ki je takega člana imenoval oziroma izvolil, da ga razreši in imenuje oziroma izvoli novega člana nadzornega sveta. Do sprejetja odločitve o razrešitvi član nadzornega sveta, katerega odpoklic je nadzorni svet predlagal, nima glasovalne pravice.
- (3) Nov član nadzornega sveta se imenuje oziroma izvoli po postopku, ki je predviden za imenovanje oziroma izvolitev člana nadzornega sveta, ki je bil razrešen pred koncem mandata. Nov član se imenuje oziroma izvoli za preostanek mandata, za katerega je bil imenovan oziroma izvoljen razrešeni član. Če je do konca mandata manj kot šest mesecev, se ne imenuje oziroma izvoli novega člana.

16. člen **(imenovanje in razrešitev direktorja)**

- (1) Direktorja na podlagi izvedenega javnega razpisa imenuje nadzorni svet. Direktor je imenovan za dobo petih let.
- (2) Za direktorja je lahko imenovana oseba, ki ima najmanj visokošolsko izobrazbo pridobljeno po študijskih programih druge stopnje oziroma raven izobrazbe, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje, ima vsaj deset let delovnih izkušenj v medijih ali z mediji, od tega vsaj pet let vodstvenih izkušenj in obvlada vsaj en svetovni jezik na višji ravni.
- (3) Direktor mora imeti ob nastopu funkcije potrdilo o usposobljenosti za člane nadzornih svetov ali upravnih odborov gospodarskih družb, veljavno v Republiki Sloveniji.
- (4) Za direktorja ne more biti imenovana oseba iz prve do vključno pete alineje sedmega odstavka 12. člena tega zakona.
- (5) Nadzorni svet lahko predčasno razreši direktorja:
- če to sam zahteva;
  - če pride do kateregakoli razloga, zaradi katerega v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja, preneha delovno razmerje direktorju po samem zakonu;
  - če direktor pri svojem delu ne ravna v skladu s predpisi in splošnimi akti STA ali ne izvršuje odločitev nadzornega sveta ali ravna v nasprotju z mi;
  - če direktor s svojim delovanjem povzroči STA večjo škodo ali če zanemarja ali malomarno opravlja svoje dolžnosti, tako da nastanejo ali bi lahko nastale hujše motnje pri delu STA;
  - če ne izpolnjuje pogojev za imenovanje, določenih v tem zakonu.

19. člen **(odgovorni urednik)**

- (1) Odgovornega urednika imenuje in razrešuje direktor po pridobitvi predhodnega mnenja uredništva. Odgovornega urednika se imenuje na podlagi izvedenega javnega razpisa.
- (2) Direktor se mora pred imenovanjem odgovornega urednika posvetovati o kandidatih za odgovornega urednika s člani uredništva. Če direktor ne pridobi pozitivnega mnenja večine članov uredništva, predlaga imenovanje takega kandidata nadzornemu svetu. V tem primeru ima uredništvo pravico predlagati nadzornemu svetu svojega kandidata, izmed kandidatov prijavljenih na javni razpis, za odgovornega urednika.
- (3) S kolektivno pogodbo STA ali notranjim aktom STA se lahko določijo tudi dodatne pravice uredništva pri imenovanju odgovornega urednika.
- (4) Odgovorni urednik mora imeti najmanj visokošolsko izobrazbo pridobljeno po študijskih programih druge stopnje oziroma raven izobrazbe, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje in vsaj deset let delovnih izkušenj, od tega vsaj pet let kot novinar ali urednik ter mora obvladati vsaj en svetovni jezik na višji ravni.
- (5) Mandat odgovornega urednika je štiri leta.
- (6) Urednike področnih uredništev in druge urednike po predhodnem mnenju uredništva

imenuje in razrešuje odgovorni urednik. Njihov mandat je vezan na mandat odgovornega urednika.

20. člen (financiranje STA)

(1) STA pridobiva sredstva:

- iz sredstev državnega proračuna na podlagi letne pogodbe med ustanoviteljem in STA;
- iz tržnih dejavnosti;
- iz sponzoriranja in donatorstva ter
- iz drugih virov skladno z zakonom in aktom o ustanovitvi.

(2) Znesek nadomestila, ki ga letno prejme STA na podlagi pogodbe iz prve alinee prejšnjega odstavka za opravljanje javne službe, ne sme presežati skupnih stroškov iz naslova opravljanja javne službe na podlagi letnega Poslovnega načrta STA.

(3) Če znesek nadomestila, ki ga prejme STA na podlagi pogodbe iz prve alinee prvega odstavka tega člena, presega skupne stroške iz naslova opravljanja javne službe iz preteklega leta (v nadaljnjem besedilu: prekomerno nadomestilo) in presežek ne znaša več kot deset odstotkov zneska letnega nadomestila, se lahko takšno prekomerno nadomestilo prenese v naslednje letno obdobje in odšteje od zneska nadomestila, izplačljivega za navedeno obdobje.

(4) V primeru, ko znesek prekomernega nadomestila presega deset odstotkov zneska letnega nadomestila, se mora presežek nad desetimi odstotki vrniti v državni proračun.

(5) Na podlagi pogodbe iz prve alinee prvega odstavka tega člena se iz državnega proračuna financirajo samo dejavnosti javne službe, kakor so opredeljene v 4. členu tega zakona.

(6) Presežek prihodkov nad odhodki, pridobljen iz opravljanja tržnih dejavnosti, in je izkazan po pokritju primanjkljajev prihodkov iz javne službe, lahko STA uporabi:

- za opravljanje in razvoj javne službe ali
- za širitev ali razvoj tržnih dejavnosti.

(7) O uporabi presežka prihodkov nad odhodki iz prejšnjega odstavka tega člena odloča nadzorni svet na predlog direktorja.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

/

VI. PRILOGE

/